

Piteå kommun
Utbildningsförvaltningen

Redovisning av kränkande behandling, trakasserier och diskriminering april - juni 2018

Sammanfattning

Av den fördjupade uppföljningen framgår att det under perioden april - juni 2018 har rapporterats 37 anmälningar. 5 av anmälningarna kommer från förskolan, 26 stycken kommer från grundskolan och 6 anmälningar kommer från gymnasiet.

Under perioden har det fortsatt varit stora skillnader i antalet inkomna anmälningar när det gäller verksamheterna i norra och södra området i kommunen. 87 % av anmälningarna, vilket motsvarar 27 anmälningar, kommer från norra området och 13 % av anmälningarna, vilket motsvarar 4 anmälningar, kommer från södra området. Något anmärkningsvärt är att det från södra området endast är förskolor som lämnat in anmälningar under perioden. Även bland skolorna inom respektive området är det stora skillnader i antalet anmälningar.

Av uppföljningen framgår att en stor del av kränkningarna sker inom skolans område men inte i klassrummet, exempelvis på skolgården, i matsalen och i elevcaféterior. Under perioden har en stor andel kränkningar även skett på sociala medier.

Något mycket glädjande är att i 32 av 37 fall fick förskolechef/skolledare kännedom om händelsen inom fyra dagar. Under perioden januari – mars 2018 var det ett liknande mönster.

Inledning

Syftet med en kontinuerlig uppföljning av anmälningarna är att ge nämnden en fördjupad analys av innehållet i anmälningarna.

Lagstiftning och begrepp

6 kap 10 § skollagen och 2 kap 7 § diskrimineringslagen (2008:567) uppger är personal som får kännedom om att ett barn eller elev anser sig ha blivit utsatt/kan antas ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten skyldig att anmäla detta till förskolechef eller rektor. Förskolechefen eller rektorn är därefter skyldig att anmäla detta till huvudmannen. Huvudmannen har delegerat till förskolechef eller rektor att skyndsamt utreda och i förekommande fall vidta de åtgärder som krävs för att förhindra kränkande behandling eller trakasserier.

Enligt 6 kap 3 § skollagen är kränkande behandling ett uppträdande som utan att vara diskriminering enligt diskrimineringslagen (2008:567) kränker ett barn eller elevs värdighet. Exempel på kränkande behandling är nedsättande tilltal, ryktesspridning, förlöjliganden, fysiskt våld, utfrysning eller hot.

Trakasserier är ett uppträdande som kränker barn eller elevs värdighet och som har samband med diskrimineringsgrunderna. Sexuella trakasserier är ett uppträdande av sexuell natur som kränker någons värdighet. Trakasserier kan barn och elever utsätta varandra för. När personal trakasserar barn och elever är det förbjudet och juridiskt betraktas det som diskriminering.

Diskriminering innebär att ett barn eller en elev missgynnas direkt eller indirekt med koppling till någon av diskrimineringsgrunderna:

- Kön
- Könsoverskridande identitet eller uttryck
- Etnisk tillhörighet
- Religion eller trosuppfattning
- Funktionshinder
- Sexuell läggning
- Ålder

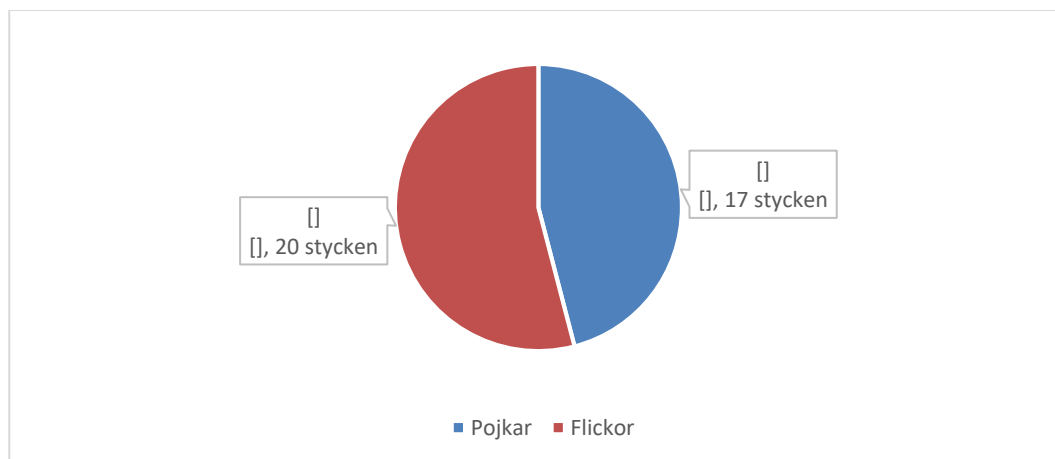
Diskriminering förutsätter att personen som utsätter är i en maktutövande position. Inom skolväsendet kan endast huvudmannen eller personal anses skyldig för diskriminering, barn och elever kan alltså inte diskriminera varandra i juridisk mening.

Inkomna anmälningar april – juni 2018

Under perioden har det totalt kommit in 37 anmälningar från verksamheten, att jämföra med 43 stycken under föregående period (januari – mars 2018). Under hela 2017 kom det in 64 anmälningar. I 20 av fallen (54%) är det flickor som blivit kränkta och i 17 av fallen (46%) är det pojkar som blivit kränkta. Föregående period var det fler pojkar än flickor som upplevt att de blivit kränkta. I dagsläget går det inte att ta reda på hur fördelningen ser ut när det gäller vilka förövarna är då det inte är något som frågas efter i anmälan.

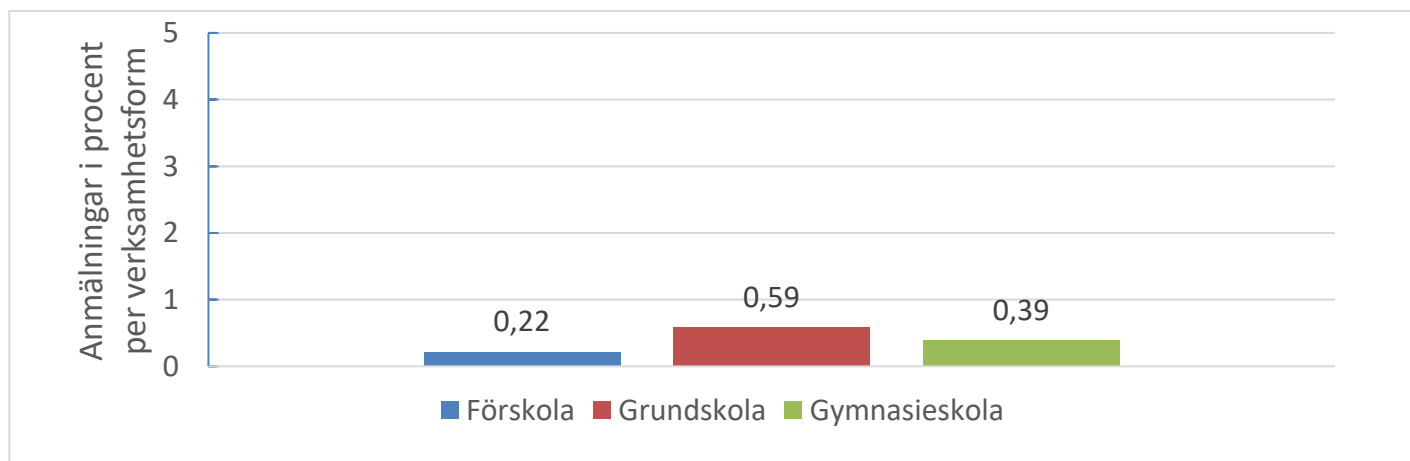

I 35 av fallen uppges elev ha kränkt annan elev och två av fallen rör personal som uppges har kränkt elever.

Under april rapporterades 16 anmälningar, i maj 9 stycken och i juni kom det in 12 anmälningar.

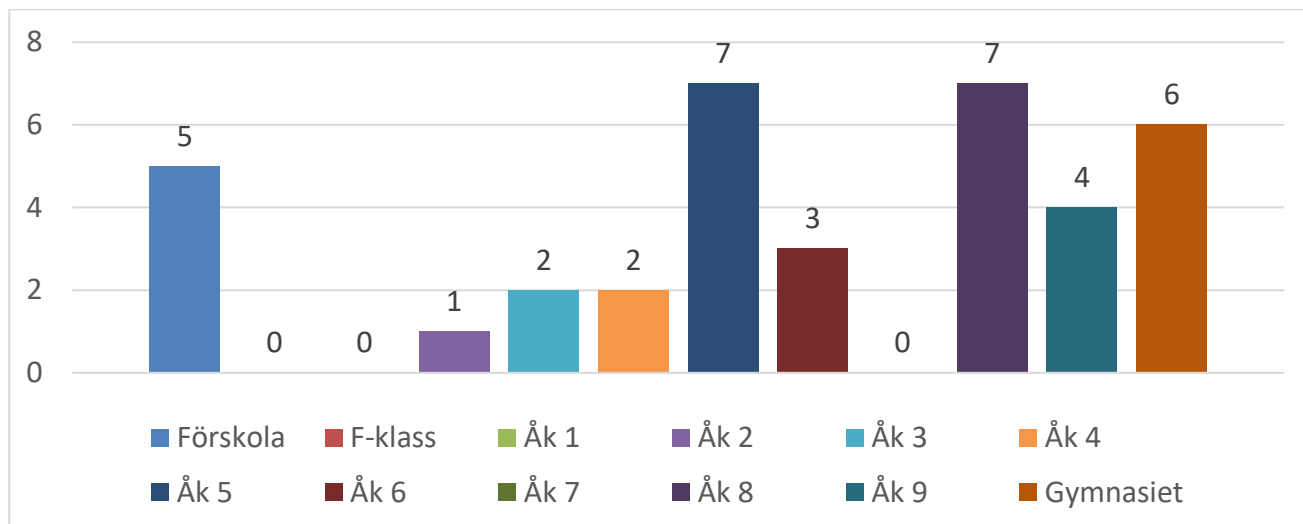
Av dessa 37 fall gäller 32 ärenden kränkning, 3 anmälningar gäller sexuella trakasserier, och två fall gäller diskriminering.

De i särklass flesta anmälningarna kommer från grundskolan som har lämnat in 26 anmälningar. Förskolan har lämnat in 5 anmälningar och gymnasiet 6 anmälningar. Samtliga verksamheter hamnar dock under 1 % om man tittar på anmälningar per verksamhetsform. Jämfört med förra perioden har det kommit in färre anmälningar från grundskolan och fler från förskolan och gymnasiet.

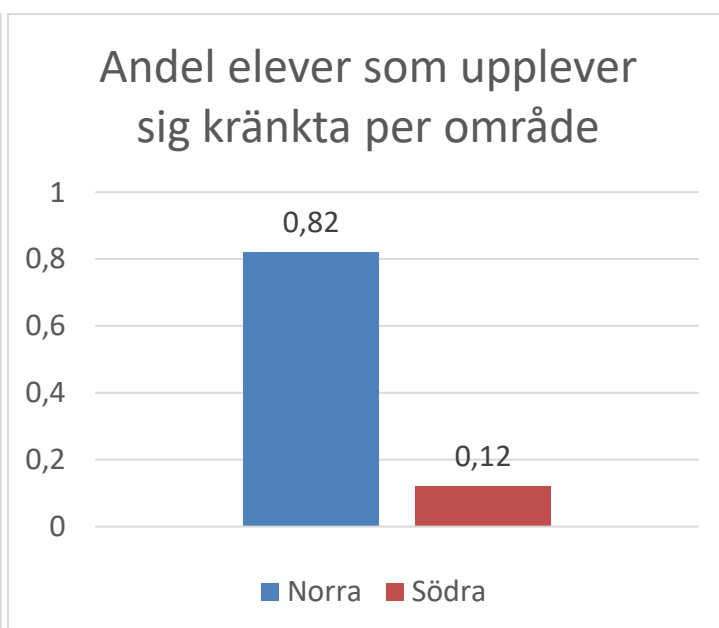
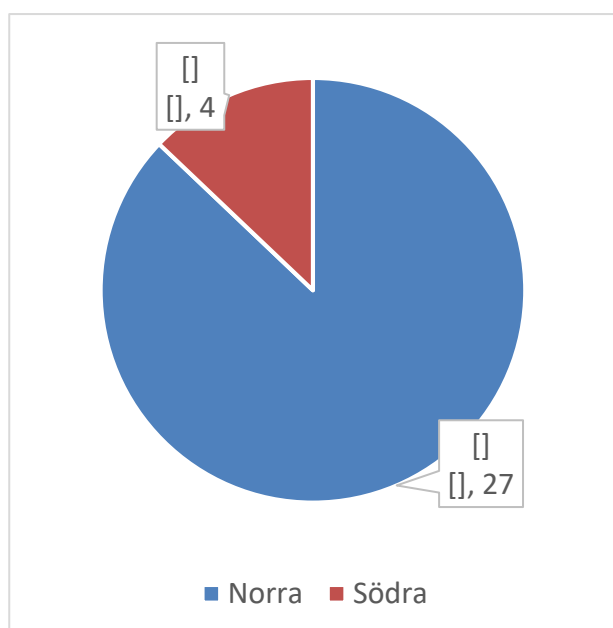
Av inkomna anmälningar framgår att de flesta kränkningarna under perioden har skett i mellan- och högstadiet, precis som föregående period. Tittar man närmare på vilken årskurs de flesta kränkningar skett i är det årskurs 5 och 8, även det är samma som föregående period.

Jämförelse Norra och Södra området

Från norra området, Rosvik, Porsnäs, Backgårds, Solander, Kullen, Björklunda, Christina, Normalm, Backen, har det under perioden kommit 27 anmälningar. I norra området finns ca 3 284 barn/elever.

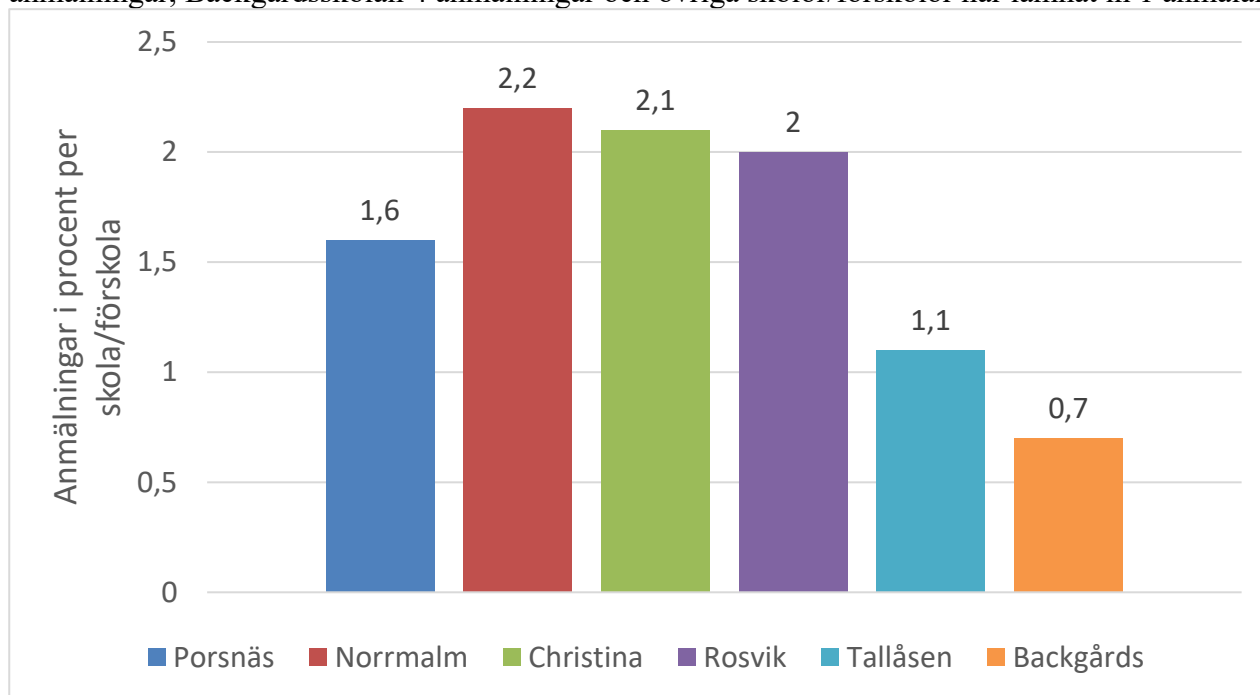
Södra området, Jävre, Hortlax, Norrby, Bergsviken, Pitholm, Munksund, Klubbgården, Strömnäs, Sjulnäs, Infjärden, har för samma period rapporterat 4 anmälningar. I södra området är det ca 3 435 barn/elever.

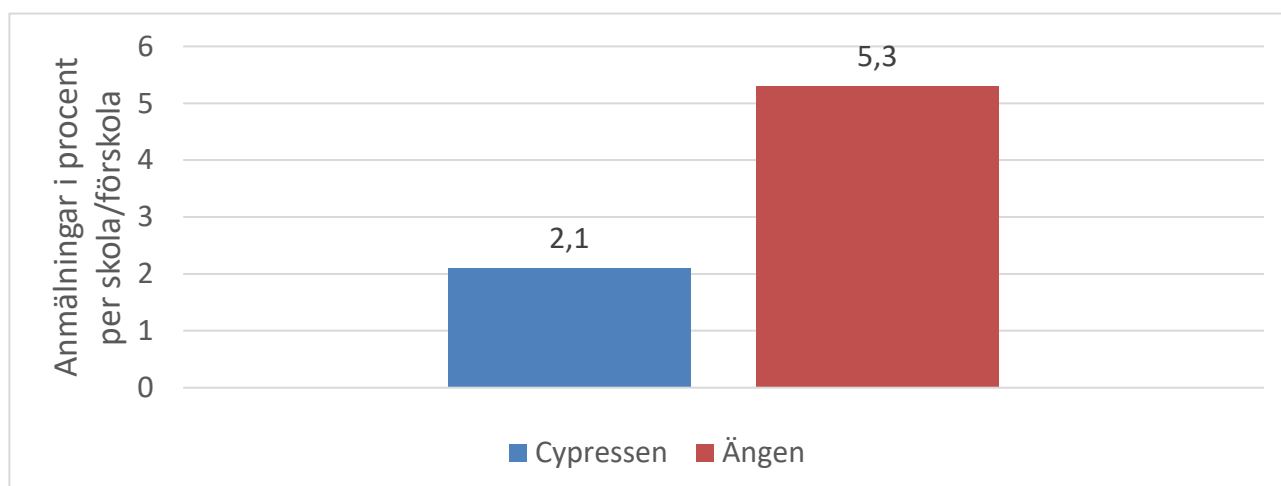

Föregående period var mönstret liknande, då hade norra området lämnat in 33 anmälningar och södra området 7 anmälningar. Om man tittar närmare på respektive område ser man att det är stora variationer även när det gäller antalet anmälningar från respektive skola.

Norrmalmskolan har för perioden lämnat in 9 anmälningar, Christinaskolan 6, Porsnässkolan 5 anmälningar, Backgårdsskolan 4 anmälningar och övriga skolor/förskolor har lämnat in 1 anmälan.

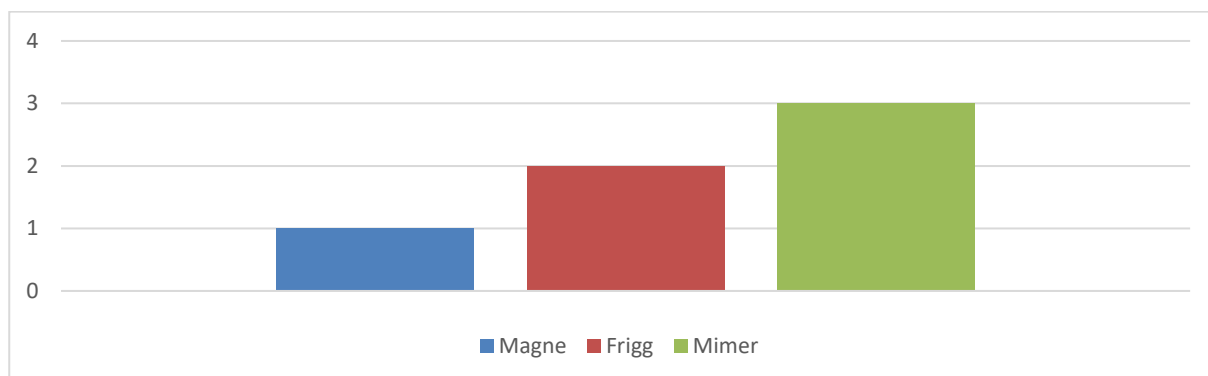
I södra området är det Cypressens förskola och Ängens förskola de enda som har lämnat in anmälningar under perioden, Cypressen har gjort 1 anmälan Ängen har gjort 4.

Anledningen till att några av skolorna/förskolorna får förhållandevis höga staplar trots att de bara lämnat in en anmälan är för det är mindre enheter med färre antal barn.

Från gymnasiet har det under perioden kommit in 6 anmälningar från tre olika enheter, Magne har anmält 1 kränkning, Frigg 2 och Mimer 3 stycken.

Magne – Fordons- och transportprogrammet, industriprogrammet, yrkesintroduktion på industriprocessteknik, gymnasiesärskolan

Frigg – Estetiska programmet, vård- och omsorgsprogrammet, yrkesintroduktion på vård- och omsorg

Mimer – Barn- och fritidsprogrammet, samhällsvetenskap, introduktionsprogram

Tidigare kränkningar

Vid en djupare analys av de 37 inkomna anmälningarna har det kunnat konstateras att 7 av dessa elever blivit utsatt för kränkande behandling vid minst 2 tillfällen. 5 elever har blivit utsatt 2 gånger, 1 elev 3 gånger och 1 elever har blivit utsatt vid mer än 3 tillfällen.

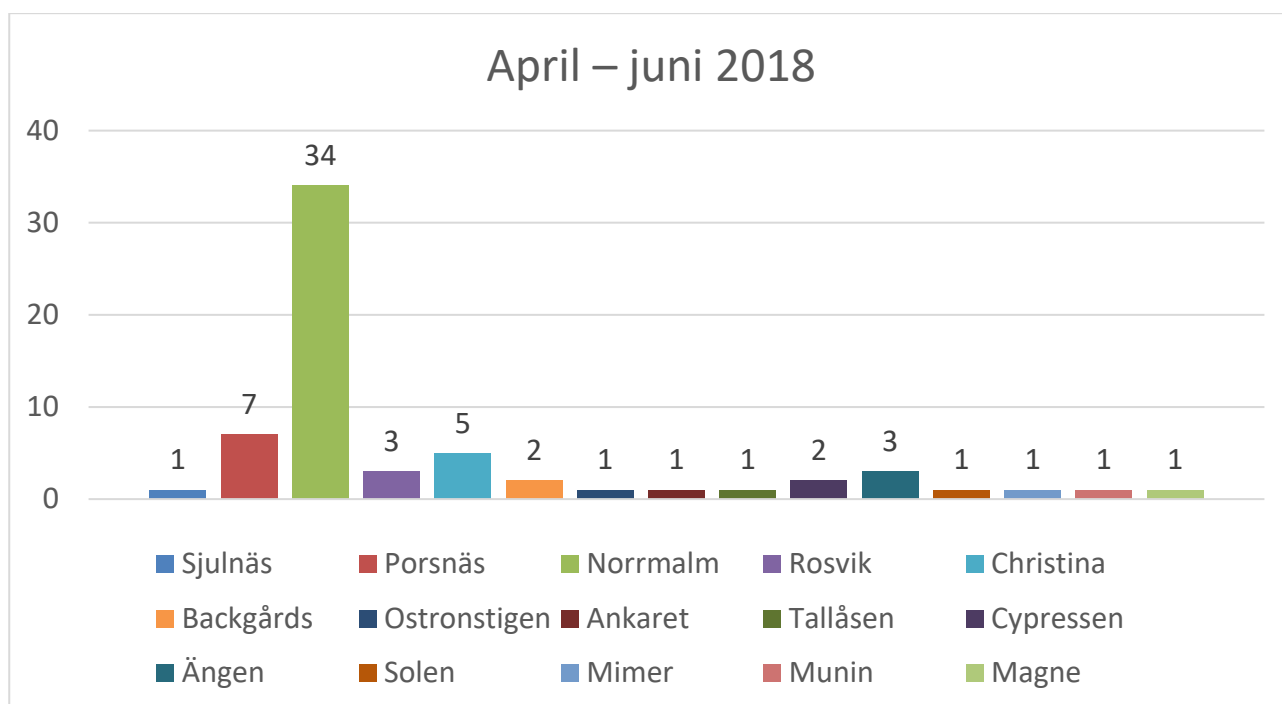
Kännedom om händelse och tid från händelse till inkommen anmälan till huvudmannen

En anmälan och utredning om kränkande behandling ska enligt skollagen ske ”skyndsamt”. Enligt en av JP Infonets expertjurister ska anmälan vara gjord samt utredning ska ha satts igång inom ”några dagar”. Av ett antal hovrättsfall kan man dra slutsatsen att det inte får gå många dagar innan utredning påbörjas och sedan bedrivs effektivt. I 32 fall av de inlämnade 37 anmälningarna fick förskolechef/skolledare kännedom om händelsen inom 4 dagar. I resterande 5 fall tog det mer än 6 dagar innan de fick vetskap om att ett barn/en elev upplevt sig kränkt. I dessa fall är det vanligt att förskolechef/skolledare uppgett att kränkningen skett i exempelvis november, under HT-17, i början av vecka 3 och så vidare. I ett fall har denna ruta lämnats tom.

Avslutade ärenden

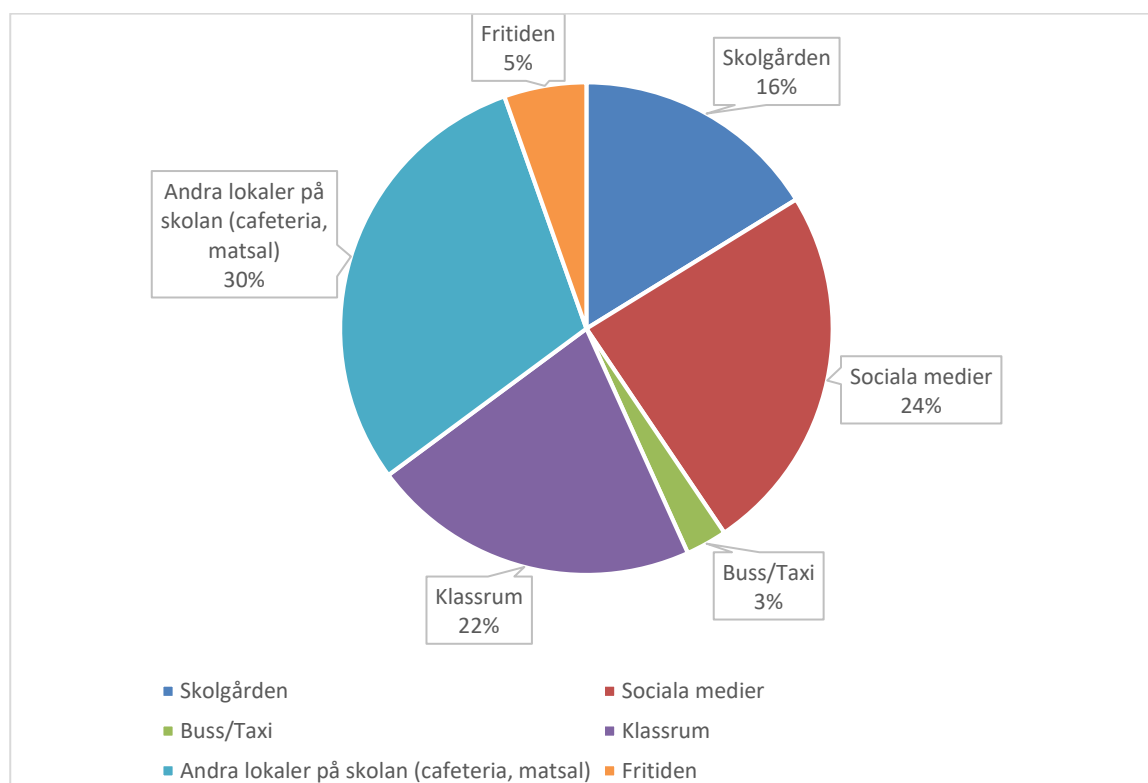
Under perioden har 64 anmälningar om avslut lämnats in jämfört med förra periodens 26 avslut.

Under perioden har en sammanställning med oavslutade ärenden skickats ut till alla förskolechefer/skolledare, detta har resulterat i det stora antalet avslut.

Vart sker kränkningar, trakasserier och diskriminering och olika typer av kränkningar

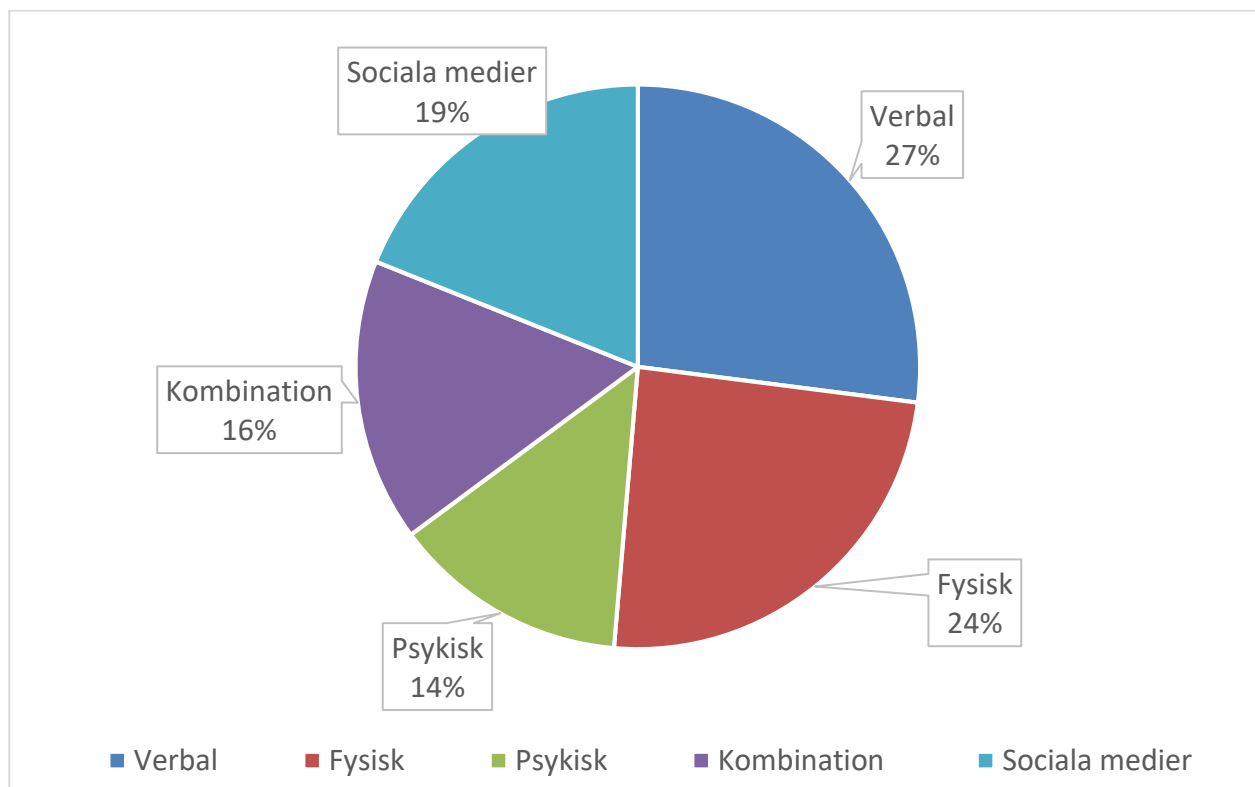
Under perioden har antalet kränkningar som sker på sociala medier och i klassrummet ökat jämfört med förra perioden medan kränkningarna på skolgården och i andra lokaler minskat.

I arbetet med sammanställning av inkomna anmälningar har respektive anmälan kategoriserats genom ett specifikt uttryck för kränkande behandling. Verbala kränkningar, exempelvis när en elev blir utsatt för hot, nedsättande kommentarer är den vanligaste typen av kränkningar under perioden med 10 anmälningar. 9 elever har under perioden blivit utsatt för fysiska kränkningar, så som slag, knuffar, att få snö kastat på sig. 7 elever har blivit utsatt för kränkningar via sociala medier. Under perioden har 6 elever blivit utsatt för en kombination av psykisk och fysisk kränkning. 5 elever har blivit utsatt för psykiska kränkningar genom utfrysning, utpekningar och blickar.

Analys

Uppfattningen är att det under hösten 2017 och våren 2018 har diskuterats mer runt kränkande behandling i våra verksamheter och att ett resultat av detta är att antalet anmälningar till huvudmannen har ökat. Detta ska ses som något positivt då det indikerar att förvaltningens verksamheter följer skollagens bestämmelser samt tar barn och elevers signaler och upplevelser om kränkande behandling, trakasserier och diskriminering på allvar.

Resultatet av enkäten Personligt som genomförs i årskurs 7 och 9 i grundskolan och årskurs 2 på gymnasiet visar att fler flickor än pojkar upplever sig kränkta. Under det första halvåret 2018 har 43 pojkar och 37 flickor upplevt att de blivit utsatt för kränkande behandling.

Vid jämförelse av norra och södra området är det fortfarande så att det är förskolor och skolor i norra området som står för över 80% av de inkomna anmälningarna. I södra området har det kommit in totalt 5 anmälningar under perioden, dessa kommer från två olika förskolor.

Den sammanställning över oavslutade ärenden som gjordes och mailades ut till berörda förskolechefer och skolledare resulterade i att en del kom in en stor mängd avslut på ärenden som varit öppna under en lång tid. Handläggare på Utbildningsförvaltningen kommer att fortsätta att skicka ut sammanställningar över öppna ärenden var tredje månad. Blanketten kommer under hösten att uppdateras och kompletteras med uppgifter om vidtagna åtgärder.

Jämfört med förra perioden har det kommit in färre anmälningar från grundskolan och fler från förskolan och gymnasiet. Under båda kvartalen 2018 har det kommit in flest anmälningar som rör elever i årskurs 5.

Något mycket glädjande är att i 32 av 37 fall fick förskolechef/skolledare kännedom om händelsen inom tre dagar.

Uppföljningen visar att kvalitén på informationen som lämnas i anmälningsblanketterna överlag är bra. Blanketterna är i de allra flesta fall väl ifyllda, endast i enstaka fall har informationsrutor varit tomma.
